

CURIERUL JUDICIAR

ZIAR SĂPTĂMÂNAL

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — PRACTICĂ

ADEVER SI LUMINA

JUSTITIE SI LIBERTATE

DIRECTOR: PETRE BORS

PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 >
Pe 3 luni 8 >

Studentii plătesc pe jumătate
Pentru străinătate se adaugă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

No. 5, CALEA RAHOVEI, No. 5

Un număr vechi 2 Lei

Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

D-nii abonați sunt rugați să ne comunice orice schimbare de adresă, făcută cu ocazia Sf. Dumitru, pentru a nu suferi neregularități în primirea jurnalului.

S U M A R

Ministrul de justiție poate revoca pe un judecător inamovibil, care a fost numit fără însușirea condițiilor cerute de legea organică? de Petre Bors.

Inalienabilitatea și imprescriptibilitatea pământurilor preoților sâsteci de Tul. ius.

Jurisprudența română.

Inalta Curte de Casație, secția I. București I. G. Smadu cu Ministerul Do. Treniilor.

Curtea de Apel din București, secția III, F. Freund cu I. Vasilescu și N. Rădulescu.

Curtea de Apel din Galați, secția I, Hristodor B. Impuscatu cu Vasilechia C. Apostoleanu și Preotul I. Dumitrescu tutorele ad-hoc al minorilor defunctului G. Apostoleanu.

Informații. — Bibliografia.

Ministrul de justiție poate revoca pe un judecător inamovibil, care a fost numit fără însușirea condițiilor cerute de legea organică?

Se știe căsă j. iudecătorilor inamovibili DD. Catargi și Bosie de la Curtea de Apel din București, căci multe jurnale au vorbit în astă privință. Noi am tăcut și am păstrat rezervă, căci nu am vrut întru nimic să prejudicăm sau să înjurăm asupra casului deferit debaterilor Secțiunilor întrunit ale Curței de Apel de către ministrul de justiție, în puterea art. 148 din legea

organizațiunei judiciare. La minister se observase că acei doi domni magistrați n'ar fi având stagiul legal, și că ast-fel esista o incapacitate în persoana lor încă de la numire. Curtea de apel s'a și pronunțat că d-l Catargi n'are stagiul, iară în privința d-lui Bosie s'a lăsat d-lui ministru ca în urma altor informări ce s'ar mai culege să stabilească, dacă se include în stagiū și în ce mod eșercițiul efectiv al profesiunei de avocat. Acum aflăm că chestiunea s'a regulat definitiv de d-l ministru de justiție, fiind d-l H. Catargi revocat din funcțiunea sa și d-l Bosie mănținut la postul său. Scim chiar, că d-l Catargi s'a și înscris în baroul advocației din capitală. Nu ne vom ocupa despre condițiunile la numirea acelor doi magistrați, fiind o chestiune deja tratată și asupra căreia s'a pronunțat deja colegii lor, nici despre competența Curții de Apel de a-și da părerea asupra unor atare afaceri, fiind asemenea o chestiune necontroversată rezultând din art. 148 a legii organice. Ceea-ce ne preocupă, este: oare a procedat legalmente ministrul de justiție, sau a adus o atingere garanției inamovibilității revocând pe d-l Catargi?

Un judecător este investit în funcțiunea judecătorească prin delegațiunea puterii suverane, care îl numește când însușește condițiunile cerute de legea Organică. Numai aceste condițiuni îi dau dreptul și autoritatea, numai ele sunt o garanție pentru justițiabili. Un judecător mai cu seamă inamovibil instituit la sarcina magistrală

fără condițiuni legale are în persoana sa din momentul numirii o incapacitate, care 'l face inabil pentru postul ce 'l ocupă. Nimenea nu are dreptul să înfrunte autoritatea suverană, nici să illudă dispozițiunile legii organice, care este baza tuturilor legilor. Eroarea sau complăcerea ministerială care a făcut o numire ilegală, nu poate fi pusă la adăpostul inamovibilității. Inamovibilitatea nu poate constitui un privilegiu care să autoriseze pe un ministru de a numi judecători în afară de condițiunile legii, și nici cine-va are dreptul de a fi judecător inamovibil, înălțat la o funcțiune magistrală prin călcarea legilor a căror aplicațiune dator este să o facă.

Un nou ministru de justiție, constatând ilegalitatea, are și suprema datorie de a face să întroneze legea. Justiția nu este o carieră pentru persoane unde cineva să fie instalat după capriciele puterii executive, ci este o instituțiune în Stat având înalta misiune de a da justițiabililor ceea ce este al lor. Magistratul se găsește acolo prin voința puterii suverane, care nu înțelege de a-i atribui o parte a puterilor sale de cât în virtutea legii. Când dară numirea s'a făcut în afară de lege, ca în cazul în specie unde magistratul nu avea stagiul legal, decretul regal nu acopere o numire ilegală. Magistratul era în privațiune de drepturi, în persoana sa exista o incapacitate; și de datoria noului ministru, care are înalta supraveghiere acordată prin legea organică asupra tuturilor acelor ce sunt chemați a distribui justiția, este să restabilească legalitatea revocând pe judecătorul ilegal numit. Este altă chestiune sancțiunea legii violate; ea intră în casurile responsabilității ministeriale, și nu face subiectul acestei reviste. Ceea ce trebuie să deducem din argumentările de mai sus, este că d-l ministru de justiție a fost în dreptul său de a proceda în modul cum a procedat ca cap suprem al justiției, și aceasta face onoare d-lui Stătescu.

Magistratul revocat n'are cuvânt să se plângă de această măsură legală, și că ș'a pierdut funcțiunea anterioară ce ocupa; căci dacă a știut că nu însușia condițiunile legale când a fost înaintat, de ce a consimțit și a acceptat o funcțiune la care n'avea dreptul; și dacă n'a știut, cu atât mai rău că de datoria sa era mai întâiu să scie. Chestiunea se tratează de noi în mod cu totul obiectiv, indiferent pot zice de magistratul care ar fi în joc.

Ceea ce ne preocupă este mersul cu deservire ministru, și pe care o constatăm în legea organică dreaptă și conformă cu puterile de dreptem spiritul de 'i deferă. De altminterlea cunoaștem actualul absolută legalitate și imparțialitate a actualului ministru de justiție, și n'aibă nimeni grijă ca ar devia vre-o dată de la acest creș al său politic.

Un lucru însă care dă de gândit, și nu putem ști dacă actualul ministru al justiției se află preocupat; ce se crede, și ce se face cu inamovibilitatea făcută? Este ea bine întocmită? Care a fost spiritul care a predominat la întocmirea și mai ales la aplicarea ei? Numit sau magistrați inamovibili în afară de spiritul de partidă și de coterie? Se găsește în curțile și tribunalele noastre magistrați numai persoane în adevăr de știință, probe și întegre, alți mai buni și mai apți nu se găseau? Inamovibilitatea dat'a ea roade mai bune de cât organizațiunea din trecut? Toate acestea sunt grave și mult grave chestiuni, care trebuie să preocupe foarte mult și serios pe un om de Stat ce se află la cârma justiției. Ea poate atrage chiar atențiunea și a fiitorului parlament. În ce ne privește, noi păstrăm de o cam-dată rezervă, rămânând a ne pronunța la timpul oportun când vom indica și soluțiunea chestiunei.

Petre Borș.

Inalienabilitatea și imprescriptibilitatea pământurilor preoților sătești.

Condițiunea preoților de la sate înainte de Regulamentul Organic era destul de miseră. Ei erau asimilați sătenilor clăcași, dór ă că li se îngăduia a se achita de proprietari prin prestațiune în dări în loc de muncă.

Regulamentul Organic din 1834 'i scote din rândul clăcașilor, căci 'i scutește de dări și le acórdă dreptul la o cantitate determinată de porumb din pătulele de rezervă (v. art. 362 pag. 331). Eară prin Ofisul Dómnesc No. 197 din 8 martie 1847 (v. art. 13 p. 668 în Reg. Org.) se obligă pe toți proprietarii de moșii a da preoților or de pe la sate pământ îndoit de cât unui clăcaș de frunte. Este știut, că Reg. Org. prin art. 140 (pag. 75), cum și tabela lit. A, prescriu îndatorirea pentru proprietar de a da clăcașilor cu 4 boi și 1 vacă 8 ¹/₂ pogóne pământ arabile, finéjă și isla z. Astfel dară după acel Ofis preoților sătești li se dedea îndoit, adică 17 pogóne.

Jurnalul consiliului de miniștri din 11 sept. 1864 încheiat cu ocaziunea aplicării legii rurale, circularile ministeriale date în acel timp, în fine instrucțiunile făcute pentru modul cum aveau să procedă comisiunile de plăși instituite conform art. 24 din legea rurală, prescriu că aceste comisiuni să constate numărul preoților din fie-care sat. Acolo unde un sat avea peste 50 familii și avea 2 preoți, proprietarul era dator să dea pământ în raport cu numărul preoților la biserică din sat, ad. 34 pogone; și acolo unde satul era mic și avea numai un preot, trebuia să dea pentru biserică numai 17 pogone.

Legea rurală din 1864 prin art. 14 declară expres, că nu modifică întru nimica dispozițiunile vechilor legi în privința pământului la care au dreptul să posedă preoții de la sate.

Aceste fiind prescripțiunile legiuirilor în privința pământurilor de cultură, finică și islaz, recunoscute bisericilor sătești, s'a întâmplat că li s'a intentat de proprietari, sau de stat, proces în revindicarea terenului posedat de dinsele. Resultatul unor asemenea procese a fost favorabile preoților bisericilor; căci Inalta Curte de Casațiune a casat hotărârile acelor instanțe judecătorești care au nesocotit lucrările comisiunilor de plasă instituite conform legii rurale, cum și tabela lit. A.

Raționamentul bine întemeiat al Curței de Casațiune este acesta: lucrarea comisiunei de plasă instituită conform legii rurale și în special tabela lit. A, constituie un titlu de proprietate al improprietarului asupra terenului ce i s'a recunoscut și opozabile proprietarului, că întru cât această lucrare n'a fost atacată în termenul util și pe căile prescrise de legea rurală, ea a rămas definitivă și neatacabilă pe or-ce altă cale, și astfel a dobândit *puterea lucrului judecat* între proprietar și partea improprietărită; că prin urmare Curtea de Apel respingând acest mijloc de apărare a violat principiul autorității lucrului judecat. Ast-fel a decis Curtea de Casațiune sec. I, prin decis. No. 96 din 25 Februarie 1891, în procesul dintre recurenții preotul Ilie Fotescu și C. Fotescu, reprezentanți ai bisericii comunei Vlădila cu ministeriul domeniilor. Tot așa a mai decis și prin decis. No. 359 din 30 Septembrie 1891, în recursul lui Nicolae Ioan cu epitropia bisericii St. Treime din cătunul Plopșoru, comuna Sălcuța, județul Dolj.

Tullius

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE, SECȚIA I

Audiența de la 9 Iunie 1895

Presedenția D-lui N. MANDREA, Președinte

I. G. Smadu cu Ministerul Domeniilor

Arendare.— Pădurile statului din ostróvele Dunărei. Dacă arendașii unor asemenea păduri se urmăresc, pentru abaterile lor de la condițiunile generale de arendare, după legea excepțională de urmărire, fără somațiune și judecată. Cine face constatarea abaterilor și estimațiunea daunelor.

1) După dispozițiunile art. 17 din condițiunile generale de arendarea pădurilor din ostróvele Dunărei, condițiuni ce formează legea părților, arendașii acestor păduri se obligă ca, pentru verice abateri de la condițiunile contractului să fie considerați ca delicuenți, obligându-se a plăti valoarea împătrită a arborilor tăeți, fără somațiune sau judecată, ci numai în virtutea legii excepționale de urmărire.

2) Constatarea abaterilor făcută de arendașii pădurilor statului din ostróvele Dunărei la condițiunile generale de arendare precum și estimațiunea daunelor cauzate statului, se face de către agentul silvic cu autorizațiunea administrațiunei locale și aprobarea Ministerului Domeniilor.

Dicisiunea No. 298/95. Respins ca nefondat recursul făcut de I. G. Smadu, contra sentinței trib. Mehedinți secția I No. 24/95 în proces cu Ministerul Domeniilor.

S'a citit raportul dresat în cauză de D-l Consilier S. Populeanu.

S'a ascultat: D-nii G. Constantinescu și Petre Borș, avocații recurentului I. G. Smadu în dezvoltarea motivelor de casare și D-l Antonescu, avocat din partea statului în combateri.

Curtea deliberând

Asupra motivului I de casare:

„Esces de putere. Tribunalul a refuzat să discute mijloacele mele de apărare, prin care tindeam a dovedi că am executat contractul de tăierea acelor păduri conform condițiunilor și a considerat ca inatacabilă și indiscutabilă constatarea unui D-n silvicultor, fără a admite nici o probă contra ei.”

Având în vedere sentința supusă recursului din care rezultă că recurentul a fost urmărit în virtutea legii de urmărire de către agenții în drept pentru plata sumei de lei 3398 ca despăgubiri cuvenite statului din nerespectarea contractului intervenit între dînsul și ministerul Domeniilor pentru exploatarea pădurii din ostróvele după Dunăre;

Că în contra acestei urmăriri recurentul făcând contestațiune, ea a fost respinsă de casierul general al județului cât și de tribunal prin sentința supusă recursului.

Având în vedere că, după dispozițiile art. 17 din condițiile generale de arendarea pădurilor din ostróvele Dunărei și care formează legea părților, recurentul se obligă ca, pentru ver-ce abatere de la condițiile contractului să fie considerat ca delinquent, obligându-se a plăti valoarea împătrită a arborilor tăci fără somațiune sau judecată ci numai în virtutea legii excepționale de urmărire;

Că de asemenea prin art. 15 din aceleași condițiuni se prevede că atât constatarea abaterilor arendașului cât și estimațiunea daunelor cauzate statului să se facă de către agentul silvic cu autorisația administrației locale și aprobarea Ministerului Domeniilor;

Considerând în specie că recurentul în calitate de exploatator al ostroavelor Dunărei a fost urmărit, conform legii de urmărire, pentru că pe de o parte, a introdus vite la pășunare în ostroave, iar pe de altă a tăiat o sumă de 1181 arbori, în contra dispozițiilor din contract, care interzice în mod absolut atât pășunatul cât și tăierea arborilor în alte condițiuni de cât cele stipulate în contract;

Că ast-fel fiind, prin faptul că recurentul nu s'a ținut de obligațiunile ce și luase prin contractul de exploatare și fața și cu constatarea făcută de către agentul în drept de a face, dînsul a devenit responsabil de daunele cauzate fără somațiune sau judecată conform cu dispozițiile art. 15 și 17 din condițiuni.

Că în asemenea împrejurări, cu drept cuvânt tribunalul a refuzat recurentului cererea de a se face o nouă constatare fața cu dispozițiile categorice din condițiunile de exploatare și art. 969 din c. c. așa că mijlocul de casare are a fi respins ca nefondat.

Asupra motivului al II lea

„Incompetință când arendașul contestă prejudiciul stabilit prin constatarea făcută de agenții silvici ai statului, acesta trebuia să și lichideze pretențiunile pe calea principală, nefiind competente a le rezolva pe calea incidentală a contestațiunei. După art. 39 din legea organică a acestei curți, cerem casarea fără trimitere.”

Considerând că fiind stabilit că recurentul a primit condițiunile impuse prin contractul de exploatare, prin care Statul și rezervă dreptul de a l urmări pentru ver-ce daune fără intervenirea justiției și numai în virtutea legii excepționale de urmărire, nu se poate susține că statul urma să și liquidez pretențiunile sale față de recurent prin o acțiune pe calea principală de ore ce toate formalitățile constatărei fiind legal îndeplinite și necontestate de alt-fel de recurent singura cale era aceea aleasă de părți; Că dar din acest punct de vedere și acest mijloc are are fi respins ca nefondat.

Prin aceste motive curtea respinge recursul etc.

Audiența de la 25 Septembrie 1895

Președenția d-lui CH. PHEREKIDE, Consilier

Maior P. Nicolescu cu Ministerul de resbel

Acte de stare civilă. — Nașteri. — Registrele de stare civilă. — Dacă nașterile se pot dovedi cu martori când registrele de stare civilă s'au pierdut sau n'au existat. — Dacă o asemenea probă trebuie făcută contradictorie. —

Hotărîre. — Citarea greită a unui text de lege într'o hotărîre. Dacă atrage nulitatea hotărîrei. — Când nu atrage nulitatea.

1) *Nașterile se pot dovedi cu martori atunci când nu vor fi existat registre, sau se vor fi pierdut, însă o asemenea dovadă nu poate fi admisă de cât contradictoriu față cu date părțile interesate*

2) *Citirea greșită într'o hotărîre, a unui text de lege, nu atrage nulitatea acelei hotărîri, când printr'însa se face o bună aplicație a adevăratului text de lege ce ar fi trebuit citat.*

Decisiunea No. 387/95. Respins ca neîntemeiat recursul făcut de Maior P. Nicolescu în contra decisiunei Curței de Apel din București secția I No. 111 bis din 94 în proces cu Ministerul de Resbel.

S'a citit raportul dresat în cauză de d-l consilier G. Liciu.

S'a ascultat D-l I. Poenaru-Bordea avocatul recurentului Maior P. Nicolescu, în susținerea și dezvoltarea motivelor de casare și d-l Em. Pantazi avocatul intimatului Minister de resbel în combateri.

Curtea deliberând:

Asupra motivului I de casare;

1 „Curtea afirmă că prin actul de căsătorie din anul 1868 se stabilește că au existat registre ale stărei mele civile, că am avut și prezentat extract dintr'un așa registru, fapt ne menționat în disul act.

„Acest esces de putere are de scop a crea o dovadă în contra certificatelor oficiului stărei civile, și în contra recunoașterei exprimată formal de Minister despre pierderea de către însuși Ministerul a actului meu original de naștere depus acolo la încorporarea mea în armata iuncăr. El nu poate servi de temel decisiunei atacată.”

Având în vedere că din decisiunea supusă recursului se constată că obiectul procesului de față este cererea făcută de recurentul Maior P. Nicolescu de a se condamna Ministerul de resbel la daune pentru faptul că pe nedrept Ministerul de resbel l'ar fi pus la retragere din armată, pe ziua de 1 Aprilie 1891 în baza legii din 1878 asupra pozițiunei ofițerilor, de oare-ce pretinde, recurentul nu avea etatea de 55 ani împliniți

Având în vedere că recurentul înaintea Curței de apel, pentru a dovedi că avea vârsta de 55 ani în momentul când a fost pus în retragere, a prezentat încheerea No. 2112/91 a tribunalului Ilfov secția de Notariat, prin care se constată în urma martorilor ascultați de acel tribunal, că recurentul este născut în București la anul 1859 luna Iunie;

Că Curtea de apel respinge această dovadă întemeindu-se între alte considerande și pe acela că acei martori nu au fost ascultați contradictoriu cu Ministerul de resbel;

Având în vedere că de și art. 33 din codul civil prevede că atunci când nu vor fi existat registre sau se vor fi pierdut, nașterile se pot dovedi și prin martori însă asemenea dovadă nu poate fi admisă de cât contradictoriu față cu toate părțile interesate, întru cât legea

nu esclude și proba contrarie pentru partea adversă părții ce voesce a-și dovedi nașterea prin martori;

Că așa fiind, cu drept cuvânt Curtea de apel a respins proba nașterii ce recurentul voia a face prin depunerile martorilor ascultați de tribunalul de Notariat întru cât acei martori nu au fost ascultați contradictoriu cu Ministerul de resbel, și deci motivul invocat este neîntemeiat.

Asupra motivelor 2, 3, 4, 5 și 6.

2) «Curtea face o eroare grosieră de fapt, când ia de basă data nașterii din actul de căsătorie și afirmă că la 2 Februarie 1868 aveam 32 ani împliniți.

«Pe când din citatul act data nașterii după o matriculă de regiment fără caracter legal, se prevede născut 5 Decembrie 1836, nu se împlinea vârsta de 32 ani de cât la 15 Decembrie 1868, deci 55 ani la 15 Decembrie 1891.

«Această eroare grosieră a Curții fondată pe un act, care nici s'a discutat este unul din temeiurile decisiunii sale înlăturându-se, decisiunea nu mai are temei.

3) „Curtea face omisiune esențială, când nu se pronunță asupra dovezii produse de mine despre pierderea de către Minister a actului meu original de naștere, pierdere afirmată de Minister și despre răspunderea ce incumbă Ministerului din această pierdere, care mă pune în imposibilitate să produc dovadă directă a vârstei mele

4) „Curtea face omisiune esențială, care constituie tăgadă de dreptate, atunci când este în discuție starea mea civilă de a nu să fi pronunțat asupra procedurii de urmat conform art. 33 c. c., spre a dovedi această stare civilă, cererea care era virtual coprinsă, în cerere primitivă.

5) «Curtea face omisiune esențială când înlătură nemotivat dovada cerută formal de Minister, și produsă de mine, că sunt geamăn cu fratele meu, și că vârsta acestuia ne fiind contestată, recunoascerea de către Minister a vârstei fratelui meu, coprinde dovada vârstei mele, că suntem născuți la Iunie 1839.

6) «Curtea violează legea pozițiunii oficerilor, când este incontestată definitivă, ștergerea mea din cadrele active ale armatei. De și decizia fixază retragerea la Aprilie 1891, nu s'a efectuat de cât la Decembrie 1891 cu înaltul decret No. 3475.

„Deci în conformitatea art. 20 din legea modificată și promulgată la Octombrie 1891, urma să am vârsta de cinci-zeci și opt, iar nu de cinci-zeci și cinci de ani.

Având în vedere că cesiunea dedusă în judecata instanțelor de fond, era de a se ști, dacă recurentul Maior P. Niculescu avea sau nu vârsta legitimă pentru a putea fi pus la retragere;

Că din momentul ce Curtea de apel respinge actul de dovedire a nașterii prezentat de recurent și încheiat de trib. de Notariat, în urma ascultării martorilor ca nefiind făcut contra dictoriu cu Ministerul de resbel, ori-cari ar fi cele-alte considerente pe care curtea se mai întemeiază pentru a respinge cererea recurentului, nu importă în cauză, întru cât decisiunea sa se menține și numai peconsiderantul că martarii nu au fost ascultați contradictoriu;

Că așa fiind, ori-care ar fi erorile grave de fapt sau omisiunile esențiale ce recurentul pretinde că s'ar fi comis de curtea de apel, nu pot atrage nulitatea unei decisiuni ce se susține pe sus menționatul considerant, că martorii nu au fost ascultați contradictoriu și deci și aceste motive sunt neîntemeiate.

Asupra motivului VII.

VII) „Rea aplicare a art. 18 din legea din 1878, de oare-ce în fapt s'a constatat cu nu aveam vârsta de cinci-zeci și cinci de ani, de cât la Decembrie 1891:

Având în vedere că curtea de apel prin decisia supusă recursului, constatând că cu drept Ministerul de Resbel a pus la retragere pe recurent în baza legii din 1878 asupra poziției ofițerilor, citează art. 20 din lege, ca dând dreptul Ministerului a pune la retragere pe ofițeri ajunși la o anumită vârstă;

Considerând că nu art. 20 din citata lege, ci art. 18, arată la ce vârstă se pune la retragere ofițerii;

Considerând că citarea greșită a unui text de lege, nu atrage nulitatea a unei hotărâri, când prin aceea hotărâre se face o bună aplicațiune a adevăratului text ce ar fi trebuit citat;

Că în speță, întru cât art. 18 din legea din 1878 asupra poziției ofițerilor, dă dreptul Ministerului, să pună la retragere pe ofițeri și la o anumită vârstă, greșala ce face curtea citând art. 20 în loc de art. 18, nu poate atrage nulitatea acestei hotărâri și deci și acest motiv este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, curtea respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIA III

Audiența de la 17 Mai 1895

Președinția D-lui G. E. SCHINA, Președinte

F. Freund cu I. Vasilescu și N. Rădulescu

Decisiunea comercială No. 2795.

Cambii. — Acțiune în recurs. — În ce termen trebuie intentată. — Dacă această acțiune se perde când nu este intentată în termenul prevădut de lege. — Dacă și citațiunea trebuie înmănată în același termen. — Dacă neînmanarea citațiunii în acel termen atrage pierderea acțiunii în recurs.

Posesorul cambiei, pentru a nu perde acțiunea în recurs contra girantului, trebuie să o intenteze în cele 15 zile de la data protestului.

Neînmanarea însă a citațiunii obligațiilor acțiunilor, în acest termen, nu atrage pierderea acțiunii în recurs.

S'a ascultat d-l T. Ciocaneli, avocatul apelantului F. Freund în susținerea motivelor de apel, în lipsa întimaților citați în regulă.

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de F. Freund în contra sentinței cu No. 35 din 1895, a Tribunalului Ilfov, secția comercială:

Ascultând pe apelant;

Având în vedere că F. Freund, creditor în virtute de cambie, intentând acțiune pentru plată în contra lui I. Vasilescu, subscriitorul cambiei, cât și în contra lui

N. Rădulescu, girantul, Tribunalul prin sentința apelată, a respins acțiunea față cu N. Rădulescu, girantul, pe motiv că citațiunea n'a fost înmănată girantului în intrul termenului de 15 zile de la data protestului, cum prescrie art. 347 din codul comercial, din care cauză posesorul ar fi pierdut acțiunea de recurs în contra girantului, conform dispozițiunii din al. 2 de sub art. 350 din codul comercial;

Având în vedere art. 345 și 350 din codul comercial;

Considerând, că din dispozițiunile combinate ale acestor articole, rezultă că posesorul cambiei pentru a nu pierde acțiunea în recurs în contra girantului, trebuie să o intenteze în cele 15 zile de la data protestului;

Considerând că dispoziția din art. 347 codul comer. că citațiunea să fie înmănată obligaților acționași în intrul termenelor prevădute pentru intentarea acțiunii, nu este o îndatorire pusă de legiuitor posesorului cambiei, îndatorire ce ar fi sancționată tot prin pierderea acțiunii în recurs, prevădută de art. 350 cod. comerc., cum raționează tribunalul în sentința apelată; această dispozițiune, este o recomandățiune făcută de legiuitor agenților judecătorești însărcinași cu înmânarea citațiunilor, care recomandățiuni, nu se aplică sancțiunii din al. 3 de sub art. 350 codul comercial în adevăr:

a) Legiuitorul prin art. 350 al. III, dispunând că posesorul cambiei, pierde acțiunea în recurs contra giranților după expirarea termenelor fixate pentru exercițiul acestei acțiuni; este evident că această sancțiune se rapoartă numai la exercițiul acțiunii cambiale, iar nu și la înmânarea citațiunii;

b) Articolul 350, fiind o reproducere fidelă a art. 325 din legiuirea italiană de la care am împrumutat întreaga teorie privitoare la acțiunea cambială, nu trebuie să-l dăm o aplicațiune mai întinsă de cât aceea ce are articolul corespunzător 325 din codul Italian; Or este necontestat, că sancțiunea din art. 325 codul italian se aplică numai la exercițiul acțiunii, cambiale și înmânarea citațiunii, nu face parte din exercițiul acestei acțiuni, căci recomandățiunea din art. 347, nu există în legislațiunea Italiană.

Nu putem deci întinde sancțiunea din art. 350 și recomandățiunii din art. 347, când legiuitorul nu și-a manifestat această intențiune, nici în expunerea de motive, nici în textul legii, nici prin desbaterile din Corpurile legiuitoare;

c) Legiuitorul în art. 345 și 350, regulând că posesorul cambiei și conservă acțiunea cambială contra girantului, dacă o intență în cele 15 zile de la data protestului, nimic nu ne autorisă să raționăm că imediat în art. 347, revine supra acestui termen, 'l reduce, 'l face ilusoriu, 'l desființează, chiar obligând pe posesorul cambiei ca în intrul celor 15 zile, să și înmâneze citațiunea girantului. Legile nu trebuiesc interpretate și aplicate în așa mod, în cât să putem invinui de inconsecință pe legiuitor;

d) Dacă intentarea acțiunii cambiale în termenul de 15 zile de la data protestului, depinde de diligența posesorului cambiei, înmânarea însă a citațiunii în in-

trul acestui termen, fiind îndeplinirea unui act de procedură, este dată în competența agenților judecătorești, însărcinași cu îndeplinirea actelor de procedură, nu se poate deci concepe că legiuitorul să fi supus recomandățiunea din art. 347, sancțiunii din art. 350, abătându-se astfel de la regula legislativă, că nu se poate supune conservarea unui drept la îndeplinirea unor îndatoriri de către o altă persoană de cât beneficiarul dreptului.

Considerând, că așa fiind apelul se găsește întemeiat, sentința Tribunalul trebuie reformată și N. Rădulescu condamnat la plata cambiei către apelant;

Având în vedere și dispozițiunile art. 140 din procedura codului civil aplicabil și în matrice comercială.

Pentru aceste motive, redactate de D-l membru Bagdat, Curtea admite apelul etc.

(ss) G. E. Schina, G. Bagdat, C. Manolescu și M. Iulian.

CURTEA DE APEL DIN GALATI, SECTIUNEA I

Audiența de la 30 Noembrie 1894

Președenția d-lui G. C. ȘIȘMAN, Prim-Președinte

DECISIUNEA CIVILĂ No. 160

Hristodor B Impușantu cu Vasilichia O. Apostoleanu și Preotul I. Dumitrescu tutorele ad-hoc al minorilor defunctului G. Apostoleanu,

Dotă. — Cum trebuie făcută. — În ce registru se trece și când. — Dacă trebuie trecută într'un registru special sau în registrul în care se trece actele autentice. Dacă trebuie transcrisă.

Dotă. — Inscripțiune ipotecară asupra bunurilor imobile ale soțului. — Cine este în drept să ceară o asemenea inscripțiune.

1) Convențiunile matrimoniale trebuiesc făcute prin tribunal mai înainte de celebrarea căsătoriei.

Aceste convențiuni trebuiesc trecute din cuvânt în cuvânt într'un registru special ce se va ține la grefa fiecărui tribunal de județ.

De și legea prescrie, sub pedeapsă de nulitate, ca foile dotale să se treacă într'un registru special ce se va ține la grefa tribunalului, însă în practică, de la anul 1874 în urma unei dispozițiuni luate de Ministrul Justiției printr'o circulară adresată tribunalelor din țară, ne mai ținându-se asemenea registre speciale, foile dotale se treceau în registrul pentru trecerea actelor autentice, și când dota consta și din avere imobilă, trebuiau transcrise în registrul de transcriptiune.

Ast-fel actul dotal trecut în registrul actelor autentice și transcris este opozabil tuturilor.

2) Femeia măritată are drept de a cere inscripțiune ipotecară asupra bunurilor imobile ale bărbatului său, pentru asigurarea zestre sale, și dacă dinsa nu va exercita acest drept. 'l va putea exercita în numele, aceluia ce a constituit dota, și în lipsa acestuia, chiar procurorul tribunalului, de prima instanță al domiciliului femeii.

Constituitorul dotei poate cere această inscripțiune fără autorizarea președintelui tribunalului domiciliului femeii, autorizățiune fără de care însă femeia nu poate cere o asemenea inscripțiune.

O asemenea inscripțiune este opozabilă tuturilor.

S'a ascultat : d-l M. Orleanu, avocatul apelantului Hristodor B. Impușcatu în desvoltarea motivelor de apel și d-l D. Popescu, avocatul intimatului Vasilichia C. Apostoleanu, în combateri, în lipsa intimatului preotul I. Dumitrescu tutorele ad-hoc al minorilor defunctului C. Apostoleanu.

Curtea deliberând,

Având în vedere apelul făcut de Hristodor B. Impușcatu contra sentinței trib. R.-Sărat No. 245/94. Ascultând părțile și pe d-l procuror în concluziuni.

Având în vedere că acest proces are de obiect contestațiunea făcută de apelant contra urmăririi exercitată după cererea intimatului Vasilichia C. Apostoleanu asupra unui imobil din orașul R.-Sărat despăgubirea sa cu suma de 1000 galb. dota ce a adus la căsătoria ei cu defunctul C. Apostoleanu.

Având în vedere că din susținerile părților și actelor ce s'au prezentat rezultă următoarele : în anul 1877 Vasilichia C. Apostoleanu căsătorindu-se cu C. Apostoleanu acum defunct, prin actul dotal cu data de 24 Ianuarie 1877 autentificat de tribunalul Putna sub No. 94/77, i s'a constituit de muma sa Bălașa Petrescu dotă 800 galbeni în numerar și 200 galbeni trusou, că în anul 1881, îndestrătoarea Bălașa Petrescu a cerut la președintele trib. R. Sărat a se lua inscripțiunea ipotecară pentru suma de 1000 galb. dota ficei sale într'un imobil al soțului C. Apostoleanu din orașul R.-Sărat și președintele trib. R. Sărat ordonă luarea inscripțiunei ipotecară.

Că căsătoria dintre Vasilichia C. Apostoleanu și C. Apostoleanu desfășurându-se prin moartea acestuia, numita a obținut contra casei defunctului ei soț sentința No. 509/92. rămasă definitivă și executorie prin care trib. Putna condamnă pe casa def. ei soț C. Apostoleanu la plata sumei de 1000 galb. dota primită de def. C. Apostoleanu de la înzestrătoarea Bălașa Petrescu.

Având în vedere că intimata Vasilichia C. Apostoleanu pentru îndestularea sa de suma de 1000 galb. pune în urmărire imobilul asupra căruia s'a luat inscripțiunea ipotecară pentru dota sa.

Având în vedere că imobilul urmărit astăzi se află în posesiunea apelantului Hristodor B. Impușcatu posedându-l ca cumpărător de la defunctul C. Apostoleanu în baza actului de vânzare-cumpărare autentificat de Trib. R.-Sărat sub No. 215/77 și transcris la 6 Februarie 1890 sub No. 162.

Având în vedere că apelantul astăzi în instanță a cerut a se admite contestațiunea și a se anula actele de urmărire pentru motivele următoare : 1) că actul dotal în virtutea căruia s'a luat inscripțiunea ipotecară este nul și nu i se poate opune conf. art. 1228 c. civ. de oare-ce nu este trecut în registrul special pentru legalisările foilor dotale după cum prevede art. 708 pr. civ. și al 2-lea că chiar dacă actul dotal n'ar fi nul totuși inscripțiunea ipotecară este nulă fiindcă înzestrătoarea Bălașa Petrescu n'a fost mai întâi autorizată de președintele Trib. Putna, în jurisdicțiunea căruia domiciliu C. Apostoleanu cu soția sa Vasilichia și în urmă

cu acea autorizațiune să se prezinte la președintele trib. R.-Sărat pentru a cere să se ia inscripțiunea ipotecară asupra imobilului bărbatului situat în acel oraș.

In ce privește primul motiv:

Considerând că legiuitorul prin art. 1228 c. civ. prescrie că convențiunile matrimoniale trebuie să fie făcute prin trib. mai înainte de celebrarea căsătoriei după formele stabilite în codul de procedură sub pedeapsă de nulitate și prin art. 708 pr. civ. prevede că convențiunile matrimoniale sau contractele de căsătorie și foile dotale să se treacă din cuvânt în cuvânt într'un registru special ce se va ține la grefa fie-cărui tribunal de județ.

Considerând în specie că din certificatul greșit trib. Putna No. 20375/94, se constată că actul dotal în baza căruia s'a luat inscripțiunea ipotecară asupra imobilului urmărit, este autentificat de trib. Putna la 24 Ianuarie 1877 și trecut din cuvânt în cuvânt dim'preună cu procesul verbal de autentificare în registrul de autentificarea actelor, sub No. 94 din acel an, mai înainte de celebrarea căsătoriei, care a avut loc în ziua de 27 Ianuarie 1877.

Considerând că de și art. 1228 c. civ. comb. cu art. 708 pr. c., prescrie sub pedeapsă de nulitate ca foile dotale să se treacă într'un registru special ce se va ține la grefa trib., însă în practică de la 1894 în urma unei dispozițiuni luate de Ministrul Justiției printr'o circulară adresată tribunalelor din țară, nu se mai țin nea la grefa trib. registre speciale pentru trecerea foilor dotale, asemenea acte se treceau în registrul pentru trecerea actelor autentice, și dacă dota consista și din avere nemișcătoare, trebuiau transcrise și în registrul de transcripțiuni.

Considerând că și la 1877 când s'a confecționat actul dotal în baza căruia s'a luat inscripțiunea asupra imobilului urmărit, nu se ținea la grefa trib. Putna registru special pentru trecerea foilor dotale ceea-ce pe lângă că este notoriu cunoscut se mai constată și din certificatul greșit celui trib. cu No. 15802 din 5 Iulie 1894.

Considerând că din momentul ce actul dotal împreună cu autentificare s'a trecut în registrul pentru trecerea actelor autentice s'a îndeplinit formalitatea prevăzută de procedura civilă, actul dotal fiind valabil este opozabil apelantului.

Că a impune părților obligațiunea de a avea convențiunile lor matrimoniale trecute în registrul special pentru trecerea foilor dotale, atunci când practica era la toate tribunalele din țară de a nu se ține asemenea registre speciale, ci de a se trece asemenea convențiuni în registrul pentru trecerea actelor autentice, ar fi a le cere imposibilul, ceea-ce este inadmisibil ;

In ceea-ce privește al doilea motiv:

Considerând că conform art. 1759 din cod. civ. în casurile prevăzute de art. 1756 și 1757 din codul civil în care femeia măritată are drept de a cere inscripțiunea de ipotecă asupra bunurilor imobile ale bărbatului, dacă ea nu va exercita acest drept, îl va putea exercita în numele ei, acel ce a constituit dota și în lipsa

acestui, chiar procurorul tribunalului de prima instanță a domiciliului femeii.

Considerând în specie înzestrătoarea Bălașa Petrescu la 1881 prezentându-se înaintea președintelui R.-Sărat unde este situat imobilul urmărit a cerut a se lua inscripțiunea hipotecară asupra acelui imobil pentru suma de 1000 galb. dota ce a constituit ficei sale Vasilichia la căsătoria sa cu C. Apostoleanu și care dotă a fost primită de acesta, și președintele tribunalului admitând cererea a ordonat a se lua inscripțiunea hipotecară asupra imobilului specificat în ordonanța sa pentru asigurarea dotei de 1000 gal., inscripțiune care sa și luat la No. 62/81.

Considerând că art. 1759 cod. civ., menționat mai sus, dând constitutorului dotei facultatea de a lua o inscripțiune hipotecară asupra imobilului bărbatului, nu prescrie că această inscripțiune să n'o poată lua de cât numai în virtutea unei autorizațiuni dată de președintele trib. domiciliul femeii, după cum o prescrie în cazul când inscripțiunea se ia de însuși soția, prin urmare inscripțiunea hipotecară fiind luată în specie cu îndeplinirea formalităților cerute de lege, motivul de nulitatea acestei inscripțiuni, basată pe lipsa autorizațiunei președintelui tribunalului domiciliului soției, ce se invoacă de apelant, este nefondat.

Considerând că de și art. 1759 este luat din legea hipotecară belgiană (art. 69 și 70), legiuitorul nostru însă a introdus oare-care modificări la dispozițiunile a-acelei legi, prin aceea că dă dreptul numai constitutorului dotei și procurorului tribunalului domiciliului femeii de a exercita în numele femeii în cas când dēnsa nu seercită dreptul ce are în casurile prescrise de art. 1756 și 1757 codu civil, de a cere inscripțiune hipotecară asupra bunurilor imobile ale bărbatului și nu supune nici pe constitutorul dotei la îndeplinirea formalității cerută pentru femei de a obține în prealabil autorizațiunea președintelui trib. domiciliului femeii, pe când legea belgiană acordă acest drept rudelor și a finilor soților până la al III grad inclusiv precum și judecătorului de pace și procurorului tribunalului a domiciliului conjugal, supunând pe rude și aliați la îndeplinirea formalității de a obține mai întâi autorisarea președintelui trib. domiciliului femeii;

Considerând că de și apelantul a transcris în 1890 actul de vânzare cu care a cumpărat în 1887 de la C. Apostoleanu imobilul asupra căruia s'a luat 1881 inscripțiunea hipotecară pentru asigurarea dotei Vasilichia Apostoleanu, această transcripțiune însă fiind luată după ce intimata, care este terție persoană, a dobândit un drept real asupra acelui imobil, nu'l poate fi opusă conform art. 723 pr. civ., imobilul fiind considerat pentru dēnsa că nu eșise din patrimoniul socialului său la epoca luărei inscripțiunei hipotecare.

Că dar urmează a se respinge apelul ca nefondat.

Pentru aceste motive, curtea, respinge apelul făcut de Hristodor B. Impușcatu.

Confirmă sentința Trib. R. Sărat No. 245/94.

(ss)G. C. Șişman, P. Ionescu, M. A. Beștelei și Fr. Papp.

INFORMATIUNI

Inregistrăm cu cea mai mare plăcere numirea D-lui *Alexandru Stoicescu*, fost membru și președinte la Curtea de Apel din București, ca membru la această Curte în locul D-lui Henri Catargi, revocat. De asemenea numirea D-lui *Aurel Procopiu*, licențiat în drept din București, avocat ca supleant la Tribunalul de Ilfov în locul D-lui C. Manu demisionat.

Ambele aceste două numiri sunt foarte bine meritate și credem că ele se aprobă de toată lumea.

La 15 corent va apare Sănătatea Copiilor, revista medicală populară, care se va ocupa numai de creșterea, higiena și boalele de Copii.

Această revistă care este redactată de D-nu Dr. Rapaport, medicul copiilor noștri va umple un mare gol, căci prin sfaturile, ce suntem siguri că ne va da multe D-rul Rapaport, vom ști să dăm adevărata îngrijire copiilor atât în desvoltarea lor cât și în cazul când sunt bolnavi.

Doctorul Rapaport care are la activul său recunoștința multor părinți, va găsi suntem siguri mii de mame care vor primi cu bucurie pe povățuitorul lor Sănătatea Copiilor.

BIBLIOGRAFIE

A apărut :

TRATATUL DE DREPT COMERCIAL

PARTEA III-a VOL. I

DE

C. N. TONEANU

Avocat, Galați

Se află de vânzare pe preț de 2 lei la autor în Galați, la librăria «Socec» în București, «Șaraga» în Iași și la administrația «Curierului Judiciar». Asemenea partea I și a II-a pe preț de 10 lei ambele.

A apărut :

TRATAT TEORETIC SI PRACTIC

de

PROCEDURA CIVILA

coprinzând

LEGEA JUDECĂTORIILOR DE PACE

ACTIUNILE POSESORIE

ACTIUNEA DE REVENDICARE

ACTIUNE de GRANIȚIUNE și HOTĂRNICII

EXPROPRIAREA PENTRU CAUSA DE UTILITATE PUBLICĂ

de

DIMITRE CHEBABOI

Doctof în drept, Avocat

Se află de vânzare la Tipografia d-lui Gr. Pandătescu Pasagiul Carageorgevici și la Librăria Alcalay.

Prețul 12 Lei

Dr. M. ANGHELOVICI

De la facultatea de medicină din Paris

39 CALEA DOROBANTILOR, 39

Consultațiuni de la orele 6—8 p. m.